

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves  
Spisová značka: 16P/163/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614209921  
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž  
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7614209921.2

## Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci mal. U.. U. X., O.. XX.X.XXXX, V. H. U., K. M. D. Ú. P., F. X. R. E. F. O. X., Y. E., U. C. V., E.. F., O.. XX.X.XXXX, V. U. O. B. Č.. XXX R. D. U. X., O.. XX.X.XXXX, V. C. Č.. XXX, P. K.P. L.. P. V., R., F. F. B. XX, P. v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

### rozhodol:

Súd konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného zo strany otca na mal. U. na sumu 150 Eur mesačne zastavuje.

Súd návrh otca zo dňa 3.6.2014 na zníženie výživného z jeho strany na mal. U. zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

Otec sa návrhom zo dňa 3.6.2014 doručeným tunajšiemu súdu toho istého dňa domáhal, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves pod č. 15P/60/2008 zo dňa 13.5.2008 v časti o určenie vyživovacej povinnosti otca tak, že otec je povinný platiť maloletej U. výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku a to vždy do 15- tého dňa v mesiaci vopred do rúk matky.

Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi spisovej značky 15P/60/2008 zo dňa 13.5.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.5.2008 súd schválil rodičovskú dohodu, v ktorej sa otec maloletej zaviazal prispievať na jej výživu mesačne sumou 1.500,--Sk, t.j. 49,79 Eur a to od 1.2.2008 a zároveň zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky. Dlhodobu sa otcovi maloletého dieťaťa nedarí nájsť si stabilné zamestnanie, pri ktorom by mohol plniť svoje záväzky. Vždy sa jednalo o nízky plat, o jeho nepravidelné vyplácanie alebo vôbec nevyplatenie mzdy zamestnávateľom. Za neplnenie si vyživovacej povinnosti bol otec maloletého dieťaťa dvakrát trestne stíhaný a to trestným rozkazom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp.zn. 4T/111/2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 2.7.2010, z ktorého otec maloletej U. bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbávania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, pričom výkon trestu bol podmienene odložený a skúšobná doba trvala do 3.10.2011, počas plynutia ktorej sa neosvedčil a rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp.zn. 5T/203/2011 bol opakovane uznaný za vinného z prečinu zanedbávania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c. / Trestného zákona a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov nepodmienečne. Po ukončení výkonu trestu odňatia slobody sa otcovi maloletej U. a maloletých X. R. U. nedarí nájsť si stabilné zamestnanie a v súčasnosti je už dlhšiu dobu nezamestnaný. Z ÚPSVaR Spišská Nová Ves nepoberá nijakú dávku. S odstupom času si otec maloletej U. vytvoril nový vzťah s inou ženou, s ktorou žije v spoločnej domácnosti v mieste trvalého bydliska jej rodičov. Z tohto vzťahu sa narodil syn U. X.. V súčasnosti je otcom troch

detí , z ktorých prvá dcéra X. X. býva v F. O. X. a ktorej po dohode s matkou platí výživné vo výške 30,-- Eur mesačne , potom má dcéru U. , ktorej na základe rozsudku Okresného súdu v F. O. X. F..K.. XXP/XX/XXXX prispieva na jej výživu sumou 49,79 Eur od 1.2.2008 a syna U. X. , ktorý má 13 mesiacov. Z dôvodu , že od určenia výšky výživného došlo k zásadnej zmene pomerov na strane povinného rodiča - otca maloletej U. , je nezamestnaný bez výplaty sociálnych dávok a dávok v hmotnej núdzi , v súčasnosti nie je v jeho schopnostiach platiť výživné v uvedenej výške.

Matka na pojednávaní konanom dňa 11.8.2014 v uvedenej veci podala priamo do súdnej zápisnice protinávrh na zvýšenie výživného na mal. U. a to zo sumy 50,- Eur/ mesačne na sumu 150,- Eur/mesačne počnúc od podania tohto návrhu t.j. 11.8.2014.

Súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 6.10.2014 spojil vec o návrhu matky na zvýšenie výživného zo strany otca na mal. U. s vecou o návrhu otca na zníženie výživného z jeho strany na mal. Michaelu na spoločné konanie, ktoré sa ďalej viedlo pod sp.zn. 16P/163/2014.

Následne matka na uvedenom pojednávaní konanom dňa 6.10.2014 tento svoj protinávrh na zvýšenie výživného vzala v celom rozsahu späť , pričom ako otec tak aj kolízny opatrovník s týmto späťvzatím vyslovili súhlas.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, matky a poverenej zamestnankyne kolízneho opatrovníka , a tiež oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov a pripojených spisov, na základe čoho zistil tento skutkový stav.

Otec vo svojej výpovediach zotrval na svojom návrhu. Uviedol, že je vedený na úrade práce a v čase jeho prvej výpovede pracoval na dohodu pre p. T. ako pastier. Uvedenú prácu vykonával podľa potrieb jeho zamestnávateľa , zvyčajne to bolo na tri hodiny. Do mesiaca zarobil takto 50,- 60,- Eur. Podľa jeho tvrdení nevlastní žiaden hodnotnejší majetok. Toho času býva aj so svojou terajšou partnerkou v rodičovskom dome jej rodičov. Jeho partnerka poberá rodičovský príspevok a prídavok na ich syna. On má vyživovaciu povinnosť k trom mal. deťom. Spolu s partnerkou poskytujú poplatok jej rodičom v sume 100,- Eur/mesačne za bývanie. S dcérou U. sa nestretáva, nenavštevuje ju. Uvedomuje si , že výživné na U. vzhľadom na jej zdravotný stav je nedostačujúce, avšak úrad práce mu neposkytuje žiadne zamestnanie. On má nedokončené SOU - poľnohospodárske. Potvrdil, že je spoločníkom a konateľom troch s.r.o., avšak z týchto s.r.o. mu neplynie žiaden príjem , nakoľko bol na neho urobený podvod. , nakoľko ten pán, ktorý ich na neho prevádzal uviedol, že tieto s.r.o. na neho neprešli a tak to on neriešil a neskôr sa dozvedel na polícii, že je ich spoločníkom a konateľom a to potom, čo ho polícia vyšetrovala kvôli úverom, ktoré mal predchádzajúci majiteľ. Poprel , že by za nadobudnutie uvedených s.r.o. platil nejakú kúpnu cenu , nevedel sa však vyjadriť prečo v rámci zmluvy o prevode obchodného podielu spoločnosti M. F.E..D.. sa uvádzala odplata 1 000,- Eur, ktorá mala byť poskytnutá za nadobudnutie uvedenej s.r.o. otcom maloletej. Financovanie právneho zastúpenia otca v konaní o zníženie výživného mu mal zabezpečovať jeho otec. V súvislosti s prebehajúcim exekučným konaním voči jeho osobe u JUDr. Z. a to na úhradu leasingových splátok za športový mercedes, ktorý mal otec prevziať na seba, otec uviedol, že

za prevzatie týchto leasingových splátok na seba nedostal žiadnu províziu, podľa jeho vyjadrenia mu malo byť tvrdené, že on tieto leasingové splátky uhrádzať nebude , že ich za neho budú uhrádzať iné osoby a samotné vozidlo on nemá .

Matka vo svojej výpovedi s návrhom otca nesúhlasila. Uviedla, že má vyživovaciu povinnosť len k dcére U. a spolu s touto dcérou býva u svojej matky v rodinnom dome. Jej príjem tvorí kompenzačný príspevok, ktorý berie na dcéru a prídavok na ňu. Svojej matke prispieva na domácnosť sumou 100,- Eur mesačne. Počas pracovných dní dcéru vozíva do denného soc. zariadenia Charity na 8 hodín, avšak v týždni chodievajú dvakrát cvičiť a v tom čase umiestňuje dcéru do tohto zariadenia neskôr. Za umiestnenie dcéry do tohto zariadenia uhrádza poplatok 50,- Eur mesačne v čom je zahrnutá aj strava. Počas víkendov je dcéra s ňou. Za obdobie kým je dcéra umiestnená v príslušnom zariadení ,

matka nikde nepracuje. Hľadala si zamestnanie avšak niekto ju nechce prijať kvôli tomu, žeby musela nastupovať do zamestnania neskoršie, aby dcéru stihla umiestniť do Charity. Charita jej pritom nevie poskytnúť iný časový interval na preberanie dcéry. On samotná nevláda žiaden hodnotnejší majetok, auto ktoré užíva je písané na dcéru a bolo zakúpené z prostriedkov, ktoré jej poskytol úrad práce. Z ďalších nákladov, ktoré má na dcéru uviedla, že sú to náklady na PHM, keďže dcéru vozí. Dcéra je síce plienkovaná, avšak plienky dostáva zo zdravotnej poisťovne, na druhej strane jej však musí zakupovať rôzne maste, oblečenie, čo v priemere vychádza cca 50,- Eur. Je pravda, že otec sa s dcérou nestretáva ani neprispieva nad rámec bežného výživného. V čase jej výpovede mal otec dlh na výživnom vo výške cca 200,- Eur, pričom uvedenú sumu dala vymáhať exekútorovi. V rámci doplňujúcej výpovede uviedla, že mal. MC. už navštevuje špeciálnu ZŠ U. M. X. ročník, kde trávi čas od 8:00 hod. do 13:00 hod. a následne je prevážaná do zariadenia N. F. L. na sídlisku U., kde sa zdržiava do 16:00 hod. Za účasť v tomto zariadení je poplatok 50 Eur mesačne, kde je zarátaná aj strava.

Kolíznym opatrovníkom cestou svojej poverenej zamestnankyne vo svojej výpovedi s návrhom otca na zníženie výživného na maloletú nesúhlasil.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15P/60/2008 mal súd preukázané, že rozsudkom uvedeného súdu sp.zn. 15P/60/2008 -15 zo dňa 13.5.2008 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. U. F. umou 1.500,-Sk mesačne počnúc od 1.2.2008. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplynulo, že súd tak rozhodol potom, čo mal preukázané, že rodičia maloletej nebývali spolu. Matka s dieťaťom bývala samostatne v rodinnom dome svojej matky. Bola na rodičovskom príspevku, ktorý poberala vo výške 4.560,- Sk. Otec bol zamestnaný s priemerným mesačným zárobkom 6.579,- Sk. Rodičia okrem maloletej v tom čase nemali iné vyživovacie povinnosti.

Pokiaľ ide o súčasné pomery rodičov maloletej, matka podľa správ H. F. O. X. pobera príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ŤZP vo výške 244,59 Eur mesačne, kompenzačné príspevky vo výške 51,48 Eur a prídavok na dieťa vo výške 23,52 Eur. Spolu s dcérou býva naďalej u svojej matky v rodinnom dome. Na domácnosť mesačne prispieva sumou 100,-Eur. Dňa 27.9.2014 sa matka vydala, čo preukázala sobášnym listom.

Maloletá U. je podľa správy správ H. F. O. X. z prešetrenia pomerov umiestnená v dennom sociálnom zariadení N., F. O. X. matka uhrádza mesačný poplatok za pobyt vo výške 50,-Eur. Do zariadenia vozí dcéru autom a mesačne uhrádza náklady za benzín vo výške 150,-Eur. Maloletá pravidelne navštevuje pneumologickú a neurologickú ambulanciu v P.. matka dcére mesačne dopláca za lieky sumu 20,-Eur. Podľa výpovede matky na pojednávaní dňa 6.10.2014 maloletá už začala navštevovať špeciálnu ZŠ U. M. 1. ročník, kde trávi čas od 8:00 hod. do 13:00 hod. a následne je prevážaná do zariadenia Charita F. L. O. F. U., kde sa zdržiava do 16:00 hod. Za účasť v tomto zariadení je naďalej poplatok 50 Eur mesačne, kde je zarátaná aj strava. Podľa Komplexného posudku Ú. F. O. X. z 4.4.2011 je miera funkčnej poruchy mal. U. 50% a preto a považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím.

Otec maloletej je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Býva u svojej priateľky L. Z., s ktorou majú spolu syna U., O.. XX.X.XXXX. Priateľka pobera rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur a prídavok na dieťa v sume 23,52 Eur mesačne. Otec teda má podľa predložených rodných listov v súčasnej dobe vyživovaciu povinnosť okrem mal. U., aj k už spomenutému mal. U. X., O.. XX.X.XXXX R. Z. M. U.. X. X., O.. XX.XX.XXXX. Podľa správ ÚPSVaR otec nepoberá žiadne štátne sociálne dávky a ani dávku v hmotnej núdzi a príslušné dávky nepoberá ani zo Sociálnej poisťovne ako to vyplynulo zo správy uvedenej inštitúcie.

Podľa správy jeho posledného zamestnávateľa - SHR- U. T.V. otec u neho pracoval od 17.5.2013 do 10.6.2013 za čo dostal odmenu 86,-Eur v čistom a následne od 9.6.2014 kedy za mesiac jún 2014 dostal odmenu v čistom 28,05 Eur a za mesiac júl 2014 vo výške 23,24 Eur. Podľa jeho vyjadrenia na poslednom pojednávaní, resp. vyjadrenia jeho právneho zástupcu výkon činnosti pre uvedeného zamestnávateľa ukončil 30.9.2014 nakoľko sa jednalo len o sezónne práce.

Otec je vedený ako jediný spoločník a zároveň konateľ obchodných spoločností , a to spoločnosti R. F..E..D., F. F. F. Š. XXX, XXX XX F.Ý. Š. R. I. F..E..D., F. F. G. XX/XXXX XXX XX F. O. X. . P. L. X. L. Z. L. F. R. D. F. S. F..E..D..

Podľa Zmluvy o prevode obchodného podielu z 5.8.2011 obchodný podiel v spoločnosti I. F..E..D.. nadobudol otec za odplatu vo výške 1.000,--Eur . Podpis otca ako nadobúdateľa pod uvedenou zmluvou bola aj riadne úradne osvedčený. Podľa tejto zmluvy otec ako nadobúdateľ bol oboznámený so všetkými pohľadávkami a záväzkami spoločnosti a všetkými právnymi povinnosťami spojenými so spoločnosťou ( čl. IV bod 4.2). Podľa zápisu v Obchodnom registri bol ako jediný spoločník tejto spoločnosti a zároveň ako jediný jej konateľ zaregistrovaný dňa 25.10.2011.

Podľa Zmluvy o prevode obchodného podielu z 1.6.2011 obchodný podiel v spoločnosti R. F..E..D.. nadobudol otec bezodplatne . Podpis otca ako nadobúdateľa pod uvedenou zmluvou bola aj riadne úradne osvedčený a to dokonca v Meste F., kde bola uvedená zmluva podpísaná. Podľa zápisu v Obchodnom registri bol ako jediný spoločník tejto spoločnosti a zároveň ako jediný jej konateľ zaregistrovaný dňa 7.6.2011.

Podľa správ Daňového úradu P. obchodné spoločnosti S. F..E..D., P. O.C. XXX/XX, P. R. R. F..E..D., so sídlom F. Š. XXX, XXX XX F. Š. nepodali daňové priznanie z príjmov právnických osôb za roky 2011 až 2013.

Podľa exekučného príkazu sp.zn. Ex XXX/XXXX súdne exekútora JUY. E. Z., F. W.Z. K. E. sa voči otcovi vedie exekúcia na základe exekučného titulu č. 7C/346/2013-54 z 10.2.2014 pre vymoženie pohľadávky 17.532,66 Eur. s prísluš.

Z pripojeného spisu tunajšiemu súdu sp.zn. 7C/346/2013 vyplynulo, že rozsudkom sp.zn. 7C/346/2013-54 zo dňa 10.2.2014 bol otec ako žalovaný zaviazaný povinnosťou do 15 dní odo dňa právoplatnosti uvedeného rozsudku zaplatiť žalobcovi, ktorým bola spoločnosť Z.-G., F.. E.. D., F. F. B.Ž. O.. X, XXX XX V., sumu 17.532,66 Eur s príslušenstvom. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku , ale aj zo samotného spisu vyplynulo, že otec uzavrel s uvedenou leasingovou spoločnosťou leasingovú zmluvu na predmet leasingu - osobné motorové vozidlo zn. R. R. R. A. X,X Z., Č.. M.: S., rok výroby 2008, v zmysle ktorej bol povinný zaplatiť prvú zvýšenú leasingovú splátku vo výške 7.332,53 Eur do 6. 9. 2011 a následne platiť pravidelné mesačne leasingové splátky vo výške 544,07 Eur plus havarijné poistenie vo výške 93,61 Eur mesačne, spolu 637,68 Eur vždy ku 5. dňu kalendárneho mesiaca od 5. 10. 2011 do 5. 9. 2014. Obstarávacia cena leasingu bola stanovená na 26.919,03 Eur. Súd vykonaným dokazovaním mal preukázané , že žalovaný( ktorým bol otec maloletej ) uhradil leasingové splátky včas do 5. 9. 2011 a od 5. 10. 2011 a od 5. 11. 2011 splátky vôbec neuhradil, preto mu žalobca vypovedal leasingovú zmluvu v zmysle článku III a VPP ods. 11.2 písomne ku dňu 18. 11. 2011. V tento deň mu bola výpoveď leasingovej zmluvy aj doručená, o čom svedčí aj predložená kópia doručky o prevzatí výpovede dňa 13. 11. 2011.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie a to sčasti, alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 96 ods.2 O.s.p., súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p. , nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu..

Vzhľadom na to, že došlo k späťvzatiu návrhu matky na zvýšenie výživného zo strany otca na mal. U. v celom rozsahu a ako otec, tak aj kolízny opatrovník s uvedeným späťvzatím vyslovili súhlas, súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona konanie v predmetnej veci zastavil.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 Eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 Eur na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nespĺní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že tomuto jeho návrhu nie je možné vyhovieť.

Vykonaným dokazovaním bolo síce preukázané, že od poslednej úpravy výživného, ktorá bola vykonaná rozvodovým rozsudkom sp.zn. sp.zn. 15P/60/2008 -15 zo dňa 13.5.2008 došlo k podstatnej zmene pomerov na strane otca oproti tým pomerom, z ktorých súd vychádzal pri svojom pôvodnom rozhodnutí. Tento je toho času nezamestnaný a pribudli mu ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Na druhej strane k zmene pomerov došlo aj na strane mal. U., ktorá nastúpila v priebehu tohto konania do 1. ročníka špeciálnej základnej školy, teda nastúpila na vyšší stupeň vzdelávania. Navyše v jej prípade sa naďalej jedná o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré si vyžaduje podstatne vyššie životné náklady ako je to u bežných zdravých maloletých detí.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

V konaní bolo preukázané, že sa otec o mal. U. absolútne nezaujíma a aj výživné a to v akejkoľvek výške, teda prípadne aj to, ktoré on sám deklaroval, že by bol ochotný uhrádzať, t.j. v minimálnej zákonnej výške, na dcéru neuhrádza, resp. neuhrádza ho načas.

Tiež je potrebné uviesť, že v § 78 ods. 3 Zákona o rodine je obsiahnutá tzv. valorizačná klauzula, ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napríklad z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna. Z ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného.

Je nepochybné, že náklady na domácnosť, veci bežnej osobnej spotreby, npr. hygienu, či potraviny od roku 2008 vzrástli. Preto súd pri posudzovaní návrhu otca bral aj uvedenú skutočnosť na zreteľ.

Na druhej strane prípadná úprava výživného musí mať podklad vo výrazne pozitívnej zmene pomerov nie len na strane oprávneného dieťaťa ale aj na strane povinného rodiča a uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je vždy limitované aj možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine účinného od 1.4.2005 sa zaradili majetkové pomery povinného rodiča medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Ak sa tvrdený príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadnúť na celkové majetkové pomery a tzv. potencialitu príjmov, t. j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), takže nemôže obstať ani argumentácia, podľa ktorej rodič nepracuje, pretože sa nevie umiestniť na trhu práce vo svojom odbore alebo na pozícii adekvátnej svojim predstávam, a preto nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť buď vôbec alebo v doterajšej miere. Potencionálny príjem nie je ten, ktorý povinný skutočne zarobí, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce. Z ustanovenia § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine nevyplýva, že vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu musí mať špekulatívny charakter za účelom pokusu uniknúť vyživovacej povinnosti. Uvedené ustanovenie je potrebné vzťahovať aj na prípady, ak sa povinný bez vážneho dôvodu vzdá výhodného zamestnania poskytujúceho mu väčší príjem alebo iného majetkového prospechu bez toho, aby si v dohľadnej dobe zabezpečil porovnateľný zdroj príjmu tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Na zníženie (stratu) príjmu povinného rodiča je možné preto prihliadnúť len v prípade preukázania dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného rodiča, ktorým môže byť napr. výrazné zhoršenie zdravotného stavu znemožňujúceho doterajší výkon práce, skončenie pracovného pomeru z organizačných dôvodov a pod., teda dôvody, ktoré povinný rodič nemôže ovplyvniť.

Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by otcovi v možnosti zamestnať sa bránili prípadne jeho zdravotné problémy. Otec kedykoľvek mohol a podľa názoru súdu aj naďalej môže vycestovať za prácou aj do iných regiónov Slovenska. Tým skôr by mal otec takto postupovať v súčasnosti, kedy mu pribudli ďalšie vyživovacie povinnosti. Namiesto toho otec zvolil absolútne nezodpovedný prístup, kedy prevzal na seba záväzky cudzích osôb, či už ako spoločník obchodných spoločností, do ktorých vstúpil v priebehu roku 2011, alebo kedy úplne nezmyslene uzavrel na svoju osobu leasingovú zmluvu na leasing luxusného motorového vozidla, ktorý nesplácal a ktoré podľa jeho slov užíva úplne niekto iný. Takéto nezodpovedné správanie sa otca nemôže ísť na úkor výživného na dieťa, ktoré je nesebestačné a navyše je ťažko zdravotné postihnuté. Súd opätovne poukazuje na § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča, v tomto prípade otca maloletej, má prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletej, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného otca, prihliadajúc na skutočnosť, že maloletá je v osobnej starostlivosti matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, a teda táto osobná

starostlivosť, ktorej sa maloletej takto nedostáva zo strany otca, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná, súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom im náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade šlo o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákon č. 65/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov.)